

idet der nemlig skal være Eksercerplads for Livgarden paa Kristianshavns Fællede, hvor der af Kommunen overdrages et Areal af meget betydelig Størrelse til Bengæld for de Arealer, som afstaaes. Derfor maa Livgardens Kaserne, hvis jeg ikke tager fejl, flyttes til Slotsholmen. Og samtidig paa-tænker man, da en Del af Citadellet bliver løsgivet, idet Gardehusarkasernen flyttes — man kan se det af Motiver til tidligere Lovforslag fra Krigsministerens Side — at flytte Kasernen for 1ste Regiment fra Citadellet til Langebro. Hvis man vil tage Hensyn til det Lovforslag om Hærens Ordning, som vi fik forkastet foreleden Dag, vil man se, at der paatænkes en Udvidelse af Artilleri-Bataillonerne, det vil vist lige Fæstningsartilleriet. Den ny Kaserne for 2den Artilleri-Bataillon skal vistnok ogsaa ligge ude ved Kristianshavn, og naar der skal oprettes en ny Artilleri-Bataillon, maa der ogsaa en ny Kaserne, altsaa Følgen bliver en Kaserne til. Med andre Ord, kun en eneste Kaserne i Kjøbenhavn forbliver, hvor den er, det er 1ste Artilleri-Regiments, nemlig ny Artilleri-Kaserne, idet vi allerede i Fjor eller i Forfjor have givet vort Møde til, at 2det Artilleri-Regiments Kaserne flyttede ud til Kristianshavn. Jeg nævner kun dette, for at man kan vide, hvilke Følger dette Lovforslags Vedtagelse vil have, uden at jeg derfor indlader mig paa nogen absolut Kritik af, om det vilde være rigtigt eller ikke at flytte disse Kaserne. For det første er der nogle af dem, der hygiejnisk trues i høj Grad, og jeg vil ikke sige andet, end at jeg har mine Betænklichkeiten lige overfor det, at man byder de Foll, der indfalder til Militærtjenesten, ganske usunde Opholdssteder. Hvis det konstateres, at Kaserneerne ere saa usunde, og det ikke synes at komme Statskassen til nogen Behyrdelse at flytte dem, idet Grundene, efter hvad der menes, og efter hvad der er oplyst i Motiverne, skulle have den Værdi i det mindste, som der hører til at bygge nye Kaserne, vil jeg ikke mene, at det i og for sig var noget saa særdeles afkræftende, selv for et Menneske, der ikke er videre militærisk anlagt. Men det er ganske sikkert, at selve Sagen, som den foreligger, Flytningen af Frederiks Hospital, staar i en meget tæt Forbindelse med hele dette Kasernerings-spørgsmaal, og ogsaa med Frihavns-spørgsmaalet, idet det er af stor Betydning for dette, hvorvidt Citadellet rømmes eller ikke. Man vil selvfølgelig se, at denne Sag har saa mange Sider, der bør overvejes, at det ikke vil være urimeligt atter at henviser den til et

skæftige sig paa en Gang med disse mange og ret forviklede Spørgsmaal.

Til Slutningen skal jeg sige, at i og for sig har jeg Sympati for Sagen. Hvis det er nødvendigt, og det tror jeg, det er, at Frederiks Hospital flyttes, og hvis det virkelig er givet, hvad meget taler for, at der ikke er noget andet Sted, hvor Frederiks Hospital, Fødselsstiftelsen og disse lægevidenskabelige Institutter kunne ligge end paa Fællederne, var det rimeligt hurtigst muligt at tage fat paa Sagen, og der var da ingen Grund til for en stor Del at udskyde den til om 8 Aar. Men hvis man mener at skulle gaa dertil, bliver man ogsaa nødt til, og det er det, jeg vil gøre Folketinget opmærksom paa, at komme til en fuldstændig og gennemgribende Forandring af Kaserneringsforholdene i København, samtidig med at man kommer til en Afgørelse af, hvorledes man vil forholde sig med det saa stort og for Københavns Kommune saa vigtige Areal som hele Citadellet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Scavenius): Det glæder mig naturligvis at høre, at det ærede Medlem, som nu havde Ordet, i og for sig havde Sympati for at faa denne, jeg tror, særdeles vigtige Sag gennemført. Han har ganske Ret i, at der med denne vigtige Sags Gennemførelse maa følge en fuldstændig Forandring af Kaserneringsforholdene i Kjøbenhavn; men det har jeg heller ikke nogen Sunde lagt Skjul paa. Det ligger jo klart for, at det er Meningen og at det er en nødvendig Følge af, at de nuværende Fællede opgives for Militæretaten, og at der gives Militæretaten andre længere borte liggende Fællede i Stedet. Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem har Ret i, at denne Sag staar i nogen Forbindelse med Frihavns-spørgsmaalet. Ogsaa for denne Sags Skyld vilde det være meget heldigt, at man hurtigst muligt kunde faa foreliggende Sag gennemført og derigennem saa hurtigste kan kunde faa Kastellet i det væsenlige fri for militære Baand. Det ærede Medlem havde nogle Indbendinger at gøre mod den Maaade, hvorpaa Bengene tænkes tilvejebragte. Mig forekommer det i Virkeligheden, at den Maaade, hvorpaa de tænkes tilvejebragte i Aar, og den Maaade, hvorpaa de tænkes tilvejebragte de to foregaaende Aar, i Realiteten er den samme. Man har blot ment, at det af finansielle Grunde var hensigtsmæssigst at gaa den Vej, der her er foreslaet, i alt Fald hensigtsmæssigere end at gaa den Vej, der tidligere har været foreslaet. Ogsaa i